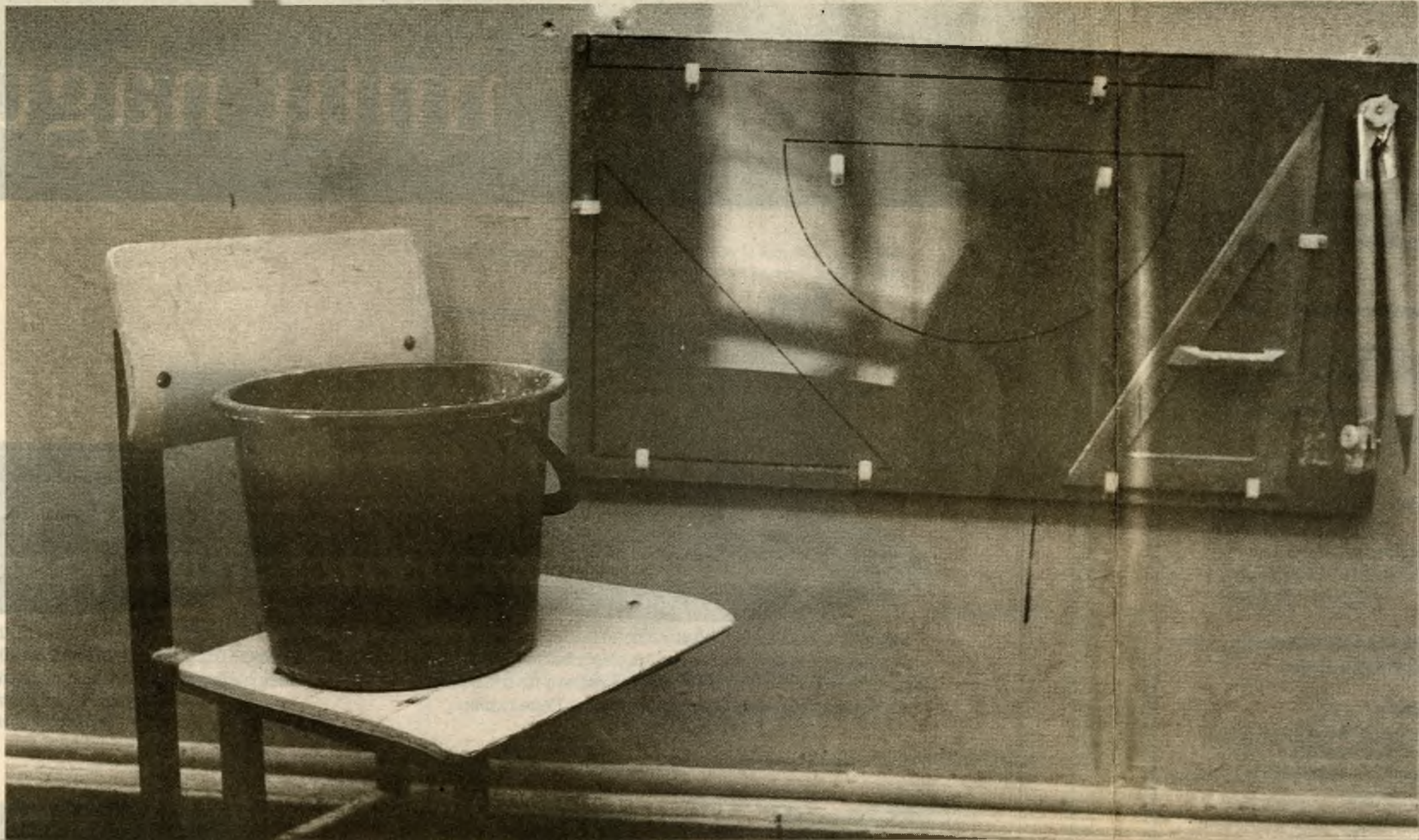

A A B I T Z

*...on rubriik, mis räägib
uuendustest haridusvallas.*

**Abituriendid selle
aasta mais
kevadpäikest
nautida ei saa. Nad
peavad laupäeviti
kooli aulas istuma ja
usinasti eksameid
õiendama. Tänavu
lõpetab keskkooli
esimene lend, kellel
tuleb tegemist teha
riiklike
lõpueksamitega.**

Esimesed euroeksamid

Mõni aasta tagasi käisin Moskvast Ameerika ülikoolidesse sisseastumiseksameid tegemas. Tutvunud meie uue riiklike eksamite läbiviimise korraga, tulid vägisi meelde sealsed hiigelauditooriumid, pitseeritud ümbrikud ja ranged järelevaatajad, kes jälgisid, et keegi sekunditki lubatust varem oma testiraamatus lehte ei keeraks.

Riiklike eksamitööde liikumise salastatuse aste on pea sama kõrge kui raha transpordil pangast pank. Haridusministeeriumi kehtestatud eksamite läbiviimise kord kirjeldab seda, kuidas pitseeritud ümbrikud eksamitöödega pealinnast kohalikku haridusosakonda viiakse ja sealt eksamipäeva hommikuks koolidesse laiali kantakse. Ümbrikud tuleb lukustada kooli seifi. See peab asuma ruumis, mille võtiti omab vaid kooli direktor.

1,6 miljonit eksamikarussellile

Ümbrikud avatakse kõigis koolides täpselt samal hetkel ja töö tegemiseks saavad kõik õpilased ühepalju aega. Igas koolis peab eksami toimumist lisaks õpetajatele jälgima veel keegi välisvaatleja. Eksami käiku ühes ruumis kontrollib lisaks välisvaatlejale vähemalt üks eksamikomisjoni liige 20 õpilase kohta. Kui mõni õpilane tahab ruumist väljuda, peab üks eksamikomisjoni liige teda saatma. (Mõned riiklikumad tegelased võivad pooled komisjoniliikmed nõnda enda kannul klassist välja

meelitada.)

Abiturientidel tuleb eksami- raamatu taga piinelda neli või kuus tundi, olenevalt sellest, kas tegemist on lihtsalt kirjaliku eksami või kirjandiga. Siis korjatakse testid kokku, suletakse uuesti ümbrikutesse ja saadetakse Tallinna.

Siin koguneb suur hindamiskomisjon, kes töid läbi vaatama hakkab. Näiteks kirjandite kontrollimisel arvestatakse vähemalt 50 inimesega (ühte tööd peab lugema vähemalt kaks inimest, seepärast on emakeele eksami hindajate arv kõige suurem). Juunikuus lõppeva eksamikarusselli korraldamiseks eraldati haridusministeeriumile sellel aastal 1,6 miljonit krooni.

Kaks kohustuslikku

Abituriente sunnitakse eksamilaua taha istuma mitmel nädalavahe- tusel. Kõigepealt traditsiooniline kirjand, mis tuleb kirjutada 25. märtsil (lastel on siis koolivaheaeg). Sellele järgnevad riburada pidi inglise ja saksa keele (3. mai), ajaloo (10. mai) ja keemia (31. mai) eksamid. Riiklikud eksamid keh- tivad ka ülikoolide sisseastumiseks- amitenä. Katseeksameid bio- loogiat ja matemaatikat kõrgkoolid sisseastumiseksamitenä veel ei tunnista.

Tänavused koolilõpetajad pea- vad sooritama viis eksamit, millest vähemalt kaks on riigieksamid. Rusikareegliks võib pidada seda, et kindlasti tasub lisaks kohustuslikule kirjandile ka riiklik võõrkeele eksam õiendada. Selle eksami-

Abituriendid peavad sooritama vähemalt kaks riiklikku lõpueksamit.

Need toimuvad:

Kirjand 25. märtsil, inglise ja saksa keel 3. mail (suuline osa mõnel teisel päeval), ajalugu 10. mail ja keemia 31. mail.

Eksamitulemused teatatakse juunikuuks.

Korduseksamid mõjuvatel põhjustel puudunutele leiavad aset juunis.

pagasiga võib õige mitmele erialale sisseastujaks kandideerida (näiteks Tartu Ülikooli filosoofiat või keha- kultuuri õppima). Ülikoolist, kuhu õppima minna kavatsetakse, tuleks siiski täpselt järele uurida, mida seal sisseastujatelt ühes või teises aines nõutakse.

Osa europaketist

Meelis Kond haridusministeeriumi üldharidusosakonnast räägib, et riigieksamid annavad objektiivse ülevaate erinevate koolide ja õpi- laste tasemest. Säärased eksamid teevad meie keskkoolilõputunnistuse aktsepteeritavaks mujal maailmas. Kond tunnistab, et kuigi Euroliidu ühinemistingimustes riiklike eksamite sisseviimist just otseselt mainitud pole, võib neid siiski pidada üheks osaks nn euro- paketist.

Nende "euroeksamite" sisseviimist on haridusministeerium plaaninud juba mitu aastat. Selle kevade eksamid ja nende toimumise ajad olid ka juba aasta varem teada, kuid sel sügisel plahvatas teade riiklike eksamite sooritamise kohustusest

siiski nagu pomm.

Konservatiivsed pedagoogid avaldasid häälekalt protesti: nad ei jõua eksamite toimumise ajaks õppeprogrammi läbi võtta. Õnnetud õpilased kaebasid jälle, et neile ei anta eksamite ettevalmistamiseks vabu päevi.

Haridusametnikud tunnistavad, et uudsed eksamid võivad sel kevadel tegijatele pisukesi eba- meeldivusi tekitada. Nad on aga kindlad, et koolid suudavad oma õpilastele vajalikud vabad päevad organiseerida, ega väsi kordamast: "12 aastat on koolis käidud ja kogu see materjal ammu läbi õpitud."

Head põrumist!

HELEN URBANIK

PS: Rahulolematud võivad nõuda oma eksamitöö läbivaatamist haridusministeeriumi järelevalvetalitusest ühe kuu jooksul pärast lõputunnistuse väljastamist.

VILISTLASED: Kirsti (seisab) tuleb eksameid tegema Rootsist.

ÕPETAJAD: Urve Läänemets ja Lilian Hansen Nõmme gümnaasiumist ütlevad, et selliseid eksameid oleks õige aeg korraldada kolme aasta pärast.